

WAASAN PÄIVÄLEHTI

Lilli-Putti-juna - sivu 2

Suudelmat eivät ole vaarallisia, sivu 7

Närpiönmurre, sivu 6

PAIKALLISUUTISET

SATEENKAARIMESSU TÄNÄÄN

Vaasan sateenkaarissut toivottavat kaikki tervetulleiksi – "tule juuri sellaisena kuin olet"

Sunnuntaina 5. heinäkuuta klo 13 pidetään sateenkaarimessu Vaasan kirkossa. Messu haluaa korostaa kaikkien tasa-arvoa ja luoda avoimen kohtaamispaikan, jossa ihmiset, taustasta, identiteetistä tai elämäntilanteesta riippumatta, tuntevat olonsa tervetulleiksi.

Sateenkaarimessut ovat yleistyneet evankelisluterilaisessa kirkossa ja toimivat osallisuuden ja kunnioituksen ilmentymänä. Monille osallistujille päivä on yhtä paljon yhteyteen kuin jumalanpalvelukseen. Kirkko toivoo, että kynnys on matala – ainoa pukeutumiskoodi on tulla sellaisena kuin olet. Ja ei, sinun ei tarvitse käyttää sateenkaaren värisiä sukia, vaikka kukaan ei valita, jos niin teet.

Aika ja paikka: sunnuntaina 5. heinäkuuta klo 13.00, Vaasan kirkko

Lähde: Vaasan ruotsalainen seurakunta

MAALAHTI

Harrastajat juhlittiin Maalahdessa – nuorisopalkinto paikallishistorian harrastajalle

Maalahdessa kunta myönsi palkinnot ja apurahat vuodelle 2025 ihmisille, jotka ovat antaneet merkittäviä panoksia alueelle. Huomiota saaneiden joukossa oli Alexia

TÄNÄÄN

PÄÄKIRJOITUS

Hyvä ottaa huomioon hellepäivinä

Ilmastomuutos tuo mukanaan yhä kuumempia kesiä myös Suomessa. Siinä missä helteet olivat aiemmin satunnaisia, nykyään ne voivat kestää viikkoja ja lämpötila voi kohota jopa 30 asteen yläpuolelle useana päivänä peräkkäin.

Etelä-Euroopassa mitattiin kesällä 2025 ennätyksellisiä 46 asteen lukemia, ja vaikka Suomessa tuskin nähdään aivan samoja lämpötiloja, helteet vaikuttavat meilläkin terveyteen, jaksamiseen ja arjen sujumiseen. Tässä muutamia keskeisiä asioita, jotka on hyvä ottaa huomioon hellepäivinä.

Nesteytys on kaiken A ja O Helle saa kehon haihuttamaan normaalia enemmän nestettä hien ja hengityksen kautta. Tämän vuoksi veden juominen on äärimmäisen tärkeää. Janon tunne ei aina ole luotettava mittari elimistön nestetasapainosta, erityisesti iäkkäillä ihmisillä. Vettä tulisi juoda säännöllisesti pitkin päivää, vaikka ei tuntisikaan janoa. Alkoholi, kahvi ja virvoitusjuomat eivät ole hyviä nesteyttäjiä, sillä ne voivat jopa lisätä nesteen poistumista elimistöstä.

Lapset, vanhukset ja kroonisesti sairaat ovat erityisen herkkiä nestehukalle. Esimerkiksi ikäihmisillä janon tunne

saattaa olla heikentynyt, ja lapsilla kehon nestevä- rastot ovat pienemmät. On tärkeää huolehtia heidän juomisestaan ja tarjota vettä usein.

Suojaa itsesi auringolta Suora auringonpaiste voi aiheuttaa paitsi palovam- moja myös lämpöhal- vauksen riskin. Kevyet, vaaleat ja ilmavat vaatteet auttavat pitämään kehon viileämpänä. Hattua tai lippistä on hyvä käyttää, ja aurinkorasva suojaa ihoa palamiselta. Ulkona oleskelua kannattaa rajo- ittaa päivän kuumimpina tunteina, noin klo 11–16 välillä.

Myös sisätiloja voi pitää viileämpinä sulkemalla verhot ja ikkunat päivän ajaksi ja avaamalla ne vasta illalla tai yöllä, kun ilma viilenee. Jos mahdol- lista, oleskelu varjoisissa paikoissa tai ilmastoidu- issa tiloissa auttaa kehoa pysymään viileänä.

Lämpö vaikuttaa uneen ja jaksamiseen Monet kokevat helteel- lä univaikeuksia, koska kehon on vaikeampi viilentyä nukkumista var- ten. Viileä suihku ennen nukkumaanmenoa, kevyt iltapala ja hyvä ilmanva- ihto voivat helpottaa nu- kahtamista. Vältä raskasta liikuntaa ja syömistä juuri ennen nukkumaanmenoa, sillä ne nostavat kehon lämpötilaa entisestään.

Päivän aikana on hyvä keventää tekemisiä, jos mahdollista. Raskasta fyy- sistä työtä tai urheilua ei kannata ajoittaa kuumim- paan aikaan. Keho väsy- nopeammin kuumassa, ja

hikoilu kuluttaa sekä nes- tettä että suoloja, mikä voi aiheuttaa huimausta ja päänsärkyä.

Lemmikit ja helle Myös lemmikit kärsivät kuumuudesta. Koiria ei tulisi ulkoiluttaa kuumim- paan aikaan, eikä niitä saa jättää yksin kuuma- an autoon edes lyhyeksi aikaa. Vesi on tärkeää myös eläimille, ja niitä voi viilentää esimerkiksi märällä pyyhkeellä tai antamalla niiden levätä viileässä tilassa.

Seuraa viranomaisohjeita Kun helleaalto iskee, Ter- veyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Ilmatieteen laitos ja pelastusvirano- maiset antavat ajankohta- isia ohjeita. Ne kannattaa lukea ja ottaa vakavasti, sillä ne perustuvat tutki- mukseen ja asiantuntija- tietoon. Hellevaroitus ei

ole vain sanahelinää – se tarkoittaa, että kuumuus voi aiheuttaa terveyson- gelmia ja vaaratilanteita erityisesti riskiryhmille.

Yhteisöllisyys on tärkeää Hellepäivinä kannattaa kiinnittää huomiota myös lähimmäisiin. On hyvä kysyä, miten naapurit, sukulaiset tai tuttavat pärjäävät – erityisesti jos he ovat iäkkäitä tai sai- raita. Yhdessä selvittään paremmin myös kuumis- ta jaksoista.

Vaikka helle voi tuntua mukavalta lomatuunnel- man luoja, siihen liittyy monia terveysriskejä. Kun varautuu ajoissa ja toimii järkevästi, kuu- mista päivistä voi selvitä turvallisesti ja nauttia kesästä parhaalla mah- dollisella tavalla.

Blomqvist, joka nimettiin Vuoden nuoreksi pitkäaikaisesta sitoutumisestaan Petalaxin paikallishistorian yhdistykseen. Kunnan kulttuuri- ja urheilupalkinnot myönnettiin myös henkilöille ja yhdistyksille, jotka ovat edistäneet aktiivista kulttuurielämää ja vahvaa yhdistyshenkeä: Veteran Tractor Association saa Vuoden kulttuuripalkinnon sillä perusteella, että vuosittainen traktorinäyttely. **Tämän vuoden urheilustipendiaatit olivat:** Malva Björndahl (jalkapallo) Elizabeth Fogde (yleisurheilu) Frida Hagner (jalkapallo) Elin Nyfors (yleisurheilu) Axel Nisula (Yleisurheilu) Palkintoseremonia oli yksi päivän kohokohdista ja muistutti, että usein vapaaehtoiset pitävät paikallisen yhteisön elossa. Lähde: Malaxin kunta.

MAALAHTI

Maalahti – Emausvägenin tietyöt päällystetään uudelleen

Maalahden autoilijat voivat odottaa tilapäisiä häiriöitä, kun Emausvägenin parannus- ja asfaltointityöt ovat nyt käynnissä. Työt alkoivat viikolla 26 ja sisältävät sekä tien parannuksia että uutta päällystystä liikenneturvallisuuden parantamiseksi ja tien käyttöiän pidentämiseksi. Kunta kehottaa tienkäyttäjiä noudattamaan väliaikaisia opasteita ja vähentämään nopeuttaan työalueen ohittaessa. Viivästyksiä voi esiintyä, mutta tavoitteena on varmistaa, että työ voidaan suorittaa mahdollisimman sujuvasti. Pieni kärsivällisyys nyt voi siis tarjota monia vuosia paljon miellyttävämpiä automatkoja – ja toivottavasti vähemmän täriseviä kahvikupeja autossa. Lähde: Maalahden kunta.

LILLIPUTTI

Suosittu Lilliputti-juna kulkee jälleen Vaasan

UUTISET

läpi – kesäklassikot ovat palanneet

Pieni kaupunkijuna Lilliputti on jälleen aloittanut liikennöinnin Vaasan ranta- ja satama- alueilla, ja sen odotetaan olevan yksi kesän arvostetuimmista kohteista sekä turisteille että Vaasan asukkaille. 29. kesäkuuta alkaen juna kulkee päivittäin Market Squaren, Vaskiluoton ja Tropiclandian välillä sekä Top Campingin kautta, jossa matkustajat voivat kokea kaupungin merenrantaympäristön rauhalliseen tahtiin.

Noin 20 minuutin matkan aukiolta leirintäalueelle juna ohittaa useita Vaasan suosituimmista kesämaaisemista. Liikenne jatkuu päivittäin 2. elokuuta asti, ja viimeinen matka leirintäalueelle lähtee, jolloin palvelu päättyy sinne klo 18.20. Lilliputti on erityisen suosittu lapsiperheiden keskuudessa, mutta sitä käyttävät myös vierailijat, jotka haluavat liikkua mukavasti keskustan ja uima- sekä leirintäalueen välillä ilman autoa. Normaalin aikataulun ulkopuolella junaa voidaan vuokrata myös yksityisille ryhmille, kuten eläkeläisyhdistyksille, koululuokille ja yrityksille. Monien vuosien ajan juna on ollut luonnollinen osa Vaasan kesämaaisemaa ja vahvistaa kaupungin vetovoimaa meren rannalla sijaitsevana matkailukohteena. Lähde: Tropiclandia/Lilliputti, Vaasan kaupunki.

KOIVULAHTI

Asfaltti hidastaa liikennettä Highway 8:lla Koivulahdessa

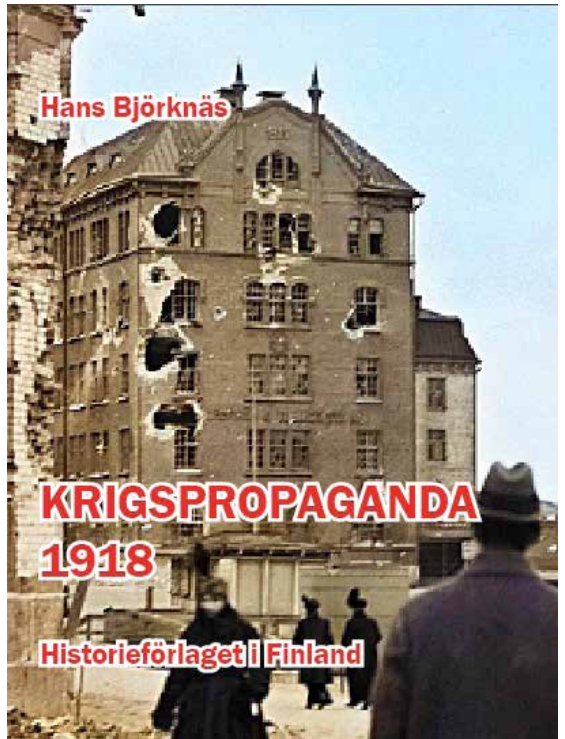
Jokaisen, joka ajaa Kvevlaxin läpi Highway 8:lla, tulee varautua alhaisempiin nopeuksiin ja tilapäisiin liikennejärjestelyihin. Syynä on käynnissä olevat asfaltoitustyöt, jotka parantavat tien kuntoa. Työ vaikuttaa liikenteeseen säännöllisesti, ja tienkäyttäjiä kannustetaan noudattamaan liikenneohjauksen ohjeita ja opasteita. Tavoitteena on parantaa ajomukavuutta ja lisätä liikenneturvallisuutta yhdellä Pohjanmaan tärkeimmistä liikennereiteistä. Kärsimättömälle kuljettajalle odotus voi tuntua pitkältä – mutta vastapäällystetty tie saa yleensä nopeasti jopa stressaantuneimman kuljettajan paremmalle tuulelle. Lähde: Mustasaaren kunta

MUSTASAARI

Mustasaari nostaa sateenkaarilipun tasa-arvon puolesta

1.–6. heinäkuuta Mustasaaren kunta liehuttaa sateenkaarilippua kiinnittääkseen huomiota kaikkien tasa-arvoon ja oikeuteen elää avoimesti ja turvallisesti.

Photo Supplement

HYVINVOINTIALUEET

HYVINVOINTIALUE

Vähemmän sukupuolitauteja Pohjanmaalla – samaan aikaan yhä useampi uskaltaa puhua seksistä

Pohjanmaan hyvinvointipalveluiden piirikunnasta on tullut hyviä uutisia. Useiden sukupuolitauti määrä on vähentynyt, ja asukkaat hakevat yhä enemmän neuvoja ja apua seksuaaliterveyteen liittyen.

Hyvinvointipalveluiden piirikunnan mukaan hyvä seksielämä ei ole pelkästään sairauksien ehkäisyä, vaan myös hyvinvointia, ihmissuhteita ja elämänlaatua. Siksi terveydenhuolto investoi helposti saatavilla olevaan neuvontaan, testaukseen ja tietoon kaikenikäisille ihmisille.

Asiantuntijat korostavat, että säännöllinen testaus on edelleen tärkeää suojaamattoman seksin tai kumppanin vaihtumisen tapauksissa. Kondomi on edelleen yksi tehokkaimmista suojakeinoista sukupuolitauteja vastaan.

Viesti on yksinkertainen: parempi seksielämä alkaa tiedosta, avoimuudesta ja harkinnasta – ja joskus käynnistä terveysasemalla.

Lähde: Hyvinvointialue

HYVINVOINTIALUE

Hengähdystilaa taloudelle – hyvinvointialueet saavat kaksi lisävuotta

Suomen hyvinvointialueilla on enemmän aikaa saada taloutensa tasapainoon. Sosiaali- ja terveysministeriö on päättänyt pidentää alijäämän kattamisen määräaika vuodelle 2028 loppuun asti.

Taustana on, että monet hyvinvointipalveluiden piirikunnat kohtaavat edelleen suuria taloudellisia haasteita kattavan terveys- ja sosiaalipalveluudistuksen jälkeen. Hallitus uskoo, että pidempi määräaika tarjoaa paremmat mahdollisuudet toteuttaa tarvittavat muutokset vaarantamatta asukkaiden terveyttä ja sosiaalihuoltoa.

Päätös ei tarjoa lisärahoitusta, mutta se antaa hyvinvointipalveluiden piirikunnille enemmän liikkumavaraa sopeutta toimintaansa ja parantaa talouttaan askel askeleelta.

Talusojohtajille päätös tarkoittaa todennäköisesti hieman rauhallisempaa kesää – vaikka taulukot harvoin menevät lomalle.

Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö

HYVINVOINTIALUE

Uusi tekoälytulkki auttaa potilaita ja terveydenhuollon ammattilaisia Pohjanmaassa

Kielimuurien ei enää pitäisi olla esteenä hyvälle hoidolle. Pohjanmaan hyvinvointipalvelupiiri on ottanut käyttöön uuden tekoälypohjaisen tulkkauspalvelun, joka voi kääntää potilaiden ja terveydenhuollon ammattilaisten välisiä keskusteluja reaaliajassa.

Uusi teknologia on tarkoitettu täydentämään perinteisiä tulkkeja, erityisesti tilanteissa, joissa tarvitaan nopeaa apua tai kun ihmistulkkia ei ole saatavilla. Tavoitteena on parantaa potilasturvallisuutta, vähentää väärinkäsityksiä ja tehdä terveyskäynneistä sujuvampia.

Pohjanmaa on yksi Suomen monikielisimmistä alueilta, ja terveydenhuoltopalvelut tapaavat päivittäin potilaita, joilla on monia eri äidinkieliä. Uuden ratkaisun odotetaan siis olevan arvokas työkalu päivittäisessä työssä.

Teknologia ei korvaa ihmisiä – mutta se voi joskus olla nopein tapa ymmärtää toisiaan.

Lähde: Hyvinvointialue

OMALÄÄKÄRI JA HOITAJA

Uusi malli turvallisemman hoidon tarjoamiseksi Itä-Uu-dellamaalla

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue on saanut osavaltion rahoitusta mallin kehittämiseen, joka vahvistaa hoidon jatkuvuutta. Tavoitteena on, että potilaat näkevät samoja terveydenhuollon ammattilaisia useammin eivätkä joudu toistamaan sairaushistoriaansa jokaisella käynnillä.

Hanke kehittää uusia toimintatapoja, jotka parantavat yhteistyötä eri ammatillisten ryhmien välillä ja tekevät hoitoketjuista sujuvampia. Pitkäaikaisia sairauksia tai toistuvia hoitotarpeita omaaville potilaille muutoksen odotetaan tuovan parempaa turvaa ja parempaa hoidon laatua.

Kansainväliset tutkimukset osoittavat, että hyvä jatkuvuus johtaa usein parempiin hoitotuloksiin, lisääntyneeseen potilastyytyväisyyteen ja vähemmän tarpeettomiin hoitokäynteihin.

Paras lääkäri ei aina ole kuuluisin – vaan se, joka jo tuntee sinut, kun astut ovesta sisään.

Lähde: Sosiaali- ja terveysministeriö

WAASAN PÄIVÄLEHTI
Melkein kaikki mitä haluat tietää 12 sivulla
vpress.fi

UUTISET

Lippu on symbolinen merkki tasa-arvosta, monimuotoisuudesta ja ihmisoikeuksista. Kunta haluaa osoittaa, että Korsholmin tulisi olla paikka, jossa ihmisiä kohdellaan kunnioittavasti sukupuolesta, sukupuoli-identiteetistä tai seksuaalisesta suuntautumisesta riippumatta. Sateenkaarilippu on muodostunut

kansainväliseksi osallisuuden symboliksi, ja sitä käyttää yhä useammat kunnat, viranomaiset ja organisaatiot. Mustasaarella sitä voi nähdä muutamana kesäpäivänä – mutta viesti on tarkoitettu pätemään ympäri vuoden.

Aika: 1.–6. heinäkuuta 2026.

Lähde: Mustasaaren kunta.

ASUNTOINVESTOINNIT

Vaasa yksi maan kymmenestä kuumimmasta kaupungista asuntosijoittajille

Pohjanmaan asuntomarkkinat houkuttelevat edelleen sijoittajia. Viimeisimmässä vertailussa Vaasa kuuluu Suomen kymmeneen houkuttelevimpaan kaupunkiin asuntoinvestoinneille, kun taas Kokkola nousee viidenneksi.

Menestys perustuu vakaisiin työmarkkinoihin, useisiin korkeakouluihin ja tasaiseen vuokra-asuntojen kysyntään. Vaasalla on myös vahva teollisuussektori, jossa on paljon kansainvälisiä yrityksiä, mikä tarkoittaa, että kaupunki houkuttelee sekä opiskelijoita että työntekijöitä muualta. Niille, jotka harkitsevat vuokra-asunnon ostamista, kehitys osoittaa, että Pohjanmaa on edelleen alue, jonka kanssa on syytä olla varuillaan. Se, että Helsingin metropolialue ei enää yksin hallitse sijoittajien kiinnostusta, osoittaa, että myös pienemmät kaupungit voivat tarjota hyviä tuottoja.

Lähde: STT Info, Vertailu: Suomen vuokranantajat.

UUTISET

SATELLIITIT TAIVAALLA

Miljoona satelliittia uhkaa yötaivasta – tiedemiehet varoittavat: ”Riskinä on menettää tähdet”

Se kuulostaa vitsiltä, mutta se on todella vakavaa: Euroopan eteläisen observatorion (ESO) tiedemiehet varoittavat nyt, että ihmiskunta tuhoaa yötaivasta. Uusi tutkimus osoittaa, että suunnitellut lähettää yli 1,7 miljoonaa satelliittia ja peiliä kiertoradalle voivat aiheuttaa katastrofaalisia seurauksia tähtitieteelle – ja meille kaikille.

Vuodesta 2019 lähtien satelliittien määrä on kasvanut räjähdysmäisesti yli 14 000:een, pääasiassa SpaceX:n Starlinkin ansiosta. Nyt yritys aikoo lähettää vielä miljoona lisää avaruuspohjaisten datakeskusten rakentamiseen. Samaan aikaan amerikkalainen Reflect Orbital haluaa laukaista 50 000 peilimäistä satelliittia, jotka heijastavat auringonvaloa Maahan – eräänlaisena yövalona avaruudesta.

Mikä on tulos? Taivas, jossa satoja tai tuhansia satelliitteja näkyy joka

yö, yhtä kirkkaana kuin Venus tai jopa neljä kertaa kirkkaampi kuin täysikuu. Valosaastuneista kaupungeista nämä olisivat ainoat ”tähdet”, joita näemme.

ESO:n tähtitieteilijä Olivier Hainaut, joka johti tutkimusta, varoittaa, että tämä ei ainoastaan tuhoa kuvia kaukoputkista, kuten Chilen VLT:stä – jossa jopa 28 % havainnoista voi kadota – vaan myös kirkastaa koko taivaan. Satelliittien hajanainen valo levittää ilmakehään, luoden jatkuvan hehkun, joka peittää himmeitä galakseja, eksoplaneettoja ja jopa asteroideja, jotka voisivat uhata Maata.

Mutta seuraukset

ulottuvat paljon tähtitiedettä pidemmälle. Valosaaste vaikuttaa ihmisen biologiseen kelloon, eläinten rytmeihin ja ekosysteemien tasapainoon. Lisäksi tuhannet rakettilaukaisut ja satelliittien polttot tarkoittavat lisääntynyttä ilman saastumista.

”Muutamme avaruuden vilkkuvaksi mainostauluksi”, sanoo Hainaut. ”Jos mitään ei tehdä, tulevat sukupolvet eivät koskaan näe oikeaa tähtitaivasta.”

ESO vaatii nyt satelliittien määrän rajoittamista enintään 100 000:een ja niiden olevan niin himmeitä, etteivät ne näe paljain silmin. Tutkijoiden mukaan tämä

on ainoa tapa pelastaa kosminen näkemyksemme – ja kykymme ymmärtää maailmankaikkeutta.

Joten seuraavan kerran kun katsot taivaalle ja näet valojuovan, ajattele sitä: se ei välttämättä ole tähden putoaminen – vaan ihmisen oma tulevaisuus, joka välkky pois.

Lähde: European Southern Observatory (ESO), 1. heinäkuuta 2026. Creative Commons Lähde 4.0 Kansainvälinen lisenssi,

Kuva: Yksi tunti satelliitteja pohjoisen Atacamán autiomaan yllä Chilessä (lokakuu 2025) (Kuva: F. Kamphues, ESO/M. Kornmesser)

VAASA 420 VUOTTA

Vaasa kukkii 420-vuotisjuhlansa kunniaksi

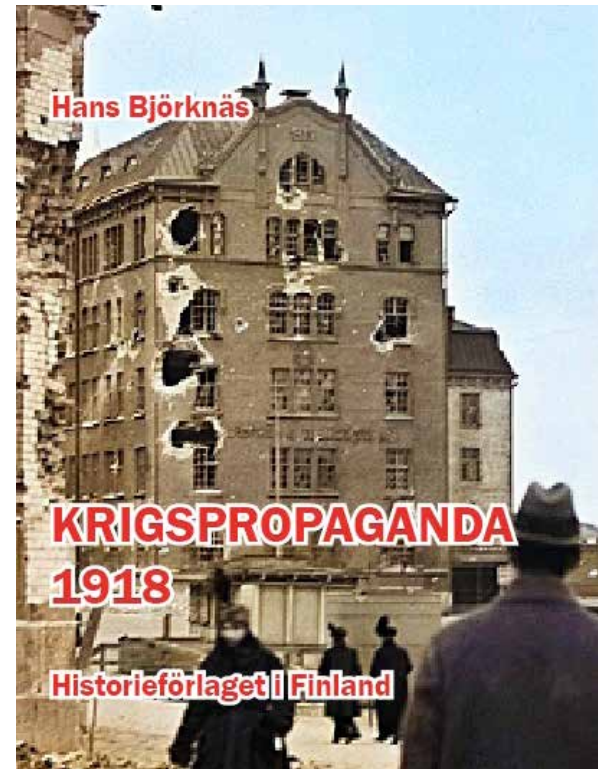
Jokainen, joka kulkee Vaasan keskustan läpi, saa tänä kesänä poikkeuksellisen värikkään tervehdyksen. Kaupungin tunnetut VAASA-kirjeet on koristeltu kukka-asetelmilla Vaasan 420-vuotisjuhlun kunniaksi. Kukat ovat osa vuosipäivän juhlia ja antavat sekä asukkaille että vierailijoille ylimääräisen syyn pysähtyä, valokuvata ja nauttia kesäkaupungista. Lisäksi juhluvuoden aikana järjestetään useita kulttuuri- ja perhetapahtumia ympäri kaupunkia. Kukkivien kirjainten odotetaan tulevan suosituksi motiiviksi sosiaalisessa mediassa. Tietenkin on riski, että kukat tulevat olemaan kaupungin eniten kuvattuja asukkaita tänä kesänä. Sijainti: Vaasan keskusta. Lähde: Vaasan kaupunki.

RANNAT

Valmiina uimaan – Vaasan rannat läpäisivät vesitestit

Tämän kesän vesitesti antaa vihreää valoa uimareille Vaassa. Kaupungin viralliset rannat täyttävät laatuvaatimukset ja kylpyvesi ylläpitää hyvää hygieniatasoa viimeisimpien analyysien mukaan. Näytteitä otetaan säännöllisesti uimakauden aikana bakteeritasojen tarkistamiseksi ja kylpyveden turvallisuuden varmistamiseksi. Jos laatu heikkenee, kaupunki ilmoittaa nopeasti kaikista kylpysuosituksista. Vaikka veden laatu olisi hyvä, uimareita kehoitetaan käyttämään maalaisjärkeä. Runsaat sateet tai leväkukinnat voivat tilapäisesti vaikuttaa uimaveteen. Niille, jotka ovat epäroineet ennen vuoden ensimmäistä uintia, on hyviä uutisia – suurin haaste on todennäköisesti lämpötila, ei veden

Hans Björknäs

KRIGSPROPAGANDA
1918

Historieförlaget i Finland

De kallade varandra ”slaktargardister” och ”röda vilddjur”. De mördade, brände och plundrade – övertygade om att de kämpade för en rättfärdig sak.

Två röda, flera vita. Gemensamt för dem alla var att de en gång var vanliga människor – arbetare, bönder, unga män med drömmar. Men inom loppet av några månader blev de kapabla till grymheter de aldrig tidigare kunnat föreställa sig. Vad hände? Svaret stavas propaganda.

Denna bok gräver ner sig i tidningspressen under finska inbördeskriget 1918 och avslöjar hur båda sidor systematiskt använde hatretorik, demonisering och medvetna lögnar för att mobilisera sina anhängare. Du får läsa originalcitater som får blodet att isas – och se mönster som känns obehagligt igen.

Men frågan är: har något förändrats?

En nödvändig bok för alla som vill förstå dätidens krig – och försvara sig mot framtidens desinformation.

HISTORIEFÖRLAGET I FINLAND

TEKOÄLY

Eurooppalaiset saavat nyt käyttää Fable 5:ttä – Anthropicin voimakkain tekoäly on palannut

Kolmen viikon odottamattoman pysähdyksen jälkeen Anthropicin kyvykkäimmät tekoälymallit ovat jälleen saatavilla käyttäjille Euroopassa. Tässä kaikki, mitä sinun tarvitsee tietää siitä, mitä tapahtuu – ja mihin sinulla oikeasti on pääsy.

1. heinäkuuta 2026 Anthropic ilmoitti, että Fable 5:n ja Mythos 5:n vientiesteet on poistettu, ja että keskiviikosta 1. heinäkuuta alkaen Fable 5 on saatavilla maailmanlaajuisesti Claude Platformilla, Claude.ai:lla, Claude Codella ja Claude Coworkilla.

Tämä on tervetullut uutinen suomalaisille käyttäjille, jotka ovat kokeneet tehokkaimpien tekoälytyökalujensa yksinkertaisesti katoamisen kolmen viikon ajan.

Mikä on Fable 5 – ja mikä tekee siitä niin erityisen?

Fable 5 on Anthropicin kyvykkäin malli, joka on laajasti saatavilla. Se on huippuluokkaa lähes kaikissa testatuissa tekoälyn vertailukoikeissa, erinomaisella suorituskyvylä ohjelmoinnissa, tietotyössä, kuva-analyysissä, tieteellisessä tutkimuksessa ja monilla

muilla aloilla. Mitä pidemmät ja monimutkaisemmat tehtävät ovat, sitä suurempi Fable 5 johtaa aiempiin malleihin verrattuna.

Keskimääräiselle käyttäjälle ero on konkreettinen: monimutkaiset tekstianalysointit, kuten nopeammat ja syvälliset, pitkät asiakirjat – jopa miljoonaa tokenia, noin 750 000 sanaa – hallitaan samassa kontekstissa, ja ohjelmointituki on huomattavasti parempi kuin aiemmissa versioissa.

Mythos 5, joka jakaa saman taustamallin mutta jossa on vähemmän tietoturvasuodattimia, on asemoitu maailman edistyneimpänä ohjelmointi- ja agenttipohjaiseen tekoälyyn – eli järjestelmiin, jotka pystyvät itsenäisesti suorittamaan monimutkaisia tehtäviä. Mythos 5 ei kuitenkaan ole saatavilla, vaan vain valituille organisaatioille amerikkalaisessa turvallisuu-sohjelmassa Project Glasswing.

Miksi mallit kiellettiin?

12. kesäkuuta 2026 Anthropic sai Yhdysvaltain hallituksen määräyksen ja

joutui sulkemaan Fable 5:n ja Mythos 5:n maailmanlaajuisesti. Syynä oli se, että Amazonin tutkijat olivat löytäneet tavan ohittaa Fable 5:n turvasuodattimet – mallit olivat tunnistaneet ohjelmistovirheitä ja yhdessä tapauksessa tuottaneet koodia, joka osoitti, miten haavoittuvaa voidaan hyödyntää.

Anthropicin testit kuitenkin vahvistivat, että monet vähemmän kykenevät mallit – mukaan lukien Claude Opus 4.8, GPT-5.5 ja Kimi K2.7 – pystyvät tunnistamaan samat haavoittuvat laitteet. Ja kun kyse oli haavoittuvuuden hyödyntämisen osoittamisesta, jokainen testattu malli pystyi tuottamaan samat tulokset. Toisin sanoen: pysähdys ei ollut suhteellinen. Anthropic koulutti ja paransi nopeasti tietoturvasuodattimia, jotka estävät raportoidun käyttäytymisen.

Euroopassa pysäytys herätti voimakkaita reaktioita. Itävallan digitalisaatiovaltiosihteerin Alexander Pröllin lähetti virallisen kirjeen Euroopan komission varapuheenjohtajalle Henna Virkunenille, kehottaen

EU-maita tutkimaan mahdollisuutta antaa Anthropicille eurooppalainen koti – viitaten Yhdysvaltojen rajoituksiin suorana syynä.

Paljonko se maksaa – ja kuka pärjää hyvin Opuksen kanssa?

Fable 5 ja Mythos 5 ovat hinnoiteltu \$10 miljoonalta syötetyltä tokenilta ja \$50 per miljoona API:n kautta tuotettua tokenia.

Pro-, Max-, Team- ja joissain Enterprise-suunnitelmissa Fable 5 kattaa jopa 50 prosenttia viikoittaisista käyttörajoista 7. heinäkuuta asti, jonka jälkeen mallit tulevat saataville maksullisilla krediiteillä.

Jokainen, joka hoitaa yleisiä tehtäviä – sähköpostien kirjoittaminen, yksinkertaiset tekstitiivistelmät, peruskysymykset ja vastaukset – pärjää hyvin Claude Opus 4.8:n kanssa huomattavasti edullisemmin. Fable 5 on ennen kaikkea hintansa arvoinen vaativista, pitkistä ja teknisesti monimutkaisista tehtävistä, joissa laadun ero on todella nähtävissä.

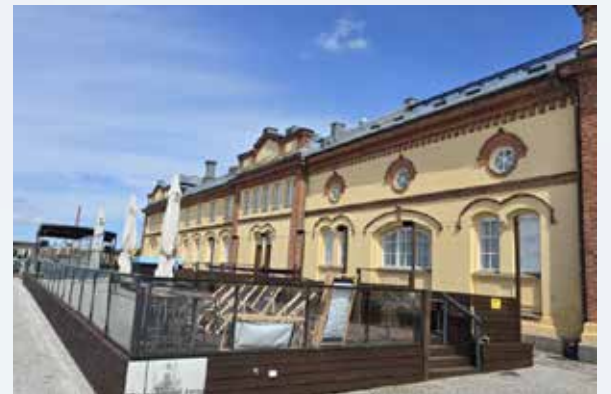
Lähde: Anthropic, Claude Platform Docs, AI Tools Review

laatu.

Lähde: Vaasan kaupunki.

KUNTSI

Kuntsin terassi herää eloon – uusi yrittäjä sijoittaa kesäkokoonumispaikkaan

Jo juhannuksen aikoihin 2026 Kuntsi Museum of Modern Artin terassi Vaasassa täyttyy jälleen elämästä ja liikkeestä. Uusi yrittäjä ottaa yrityksen haltuunsa ja haluaa tehdä terassista miellyttävän kohtaamispaikan sekä Vaasan asukkaille että turisteille kesäisin.

Vierailijat voivat odottaa kahvilapalvelua, kevyttä ruokaa, virvokkeita ja erilaisia keksätapahtumia. Sijainti kauniin sisäsataman vieressä tekee terassista yhden kaupungin houkuttelevimmista näköalapaikoista, lähellä kävelyreittejä, museoita ja venesatamaa. Hanke on osa kaupungin tavoitetta luoda elinvoimainen kulttuurialue sataman ympärille, jossa taide, ruoka ja merellinen ympäristö kohtaavat. Toiveena on, että terassi houkuttelee vierailijoita pitkälle myöhäiseen kesään. Lähde: Vaasan kaupunki.

PUISTOKONSERTIT

Musiikkia kaupungin keskellä – Vaasa tarjoaa heinäkuussa kaksi ilmaista puistokonserttia

Jokainen, joka pysähtyy Vaasan kaupungintalon ulkopuolelle heinäkuussa, voi kokea live-musiikkia ilmaiseksi. Kahden kesäillan aikana kaupungintalon edessä oleva puisto muutetaan avoimeksi konserttilavaksi, jossa sekä Vaasan asukkaat että vierailijat voivat istua nurmikolle ja nauttia musiikista rennossa ympäristössä.

Viime vuosina puistokonserteista on tullut suosittu osa kaupungin kesäohjelmaa. Tänä vuonna heinäkuussa järjestetään kaksi konserttia, joissa paikalliset ja alueelliset muusikot tarjoavat monipuolisen ohjelmiston. Tapahtumat ovat avoimia kaikille, eikä niille vaadita ennakkovarauksia.

MURTEET

NÄRPIÖNMURRE

Hande tai honde? Närpiön asukkaat paljastavat, että murre on muuttumassa

Närpiössä kolmevuotias osaa erottaa maskuliinisen ja feminiinisen

Mistä oikeasti tiedät, onko käsi ”mies” vai ”nainen”? Närpiössä asia ei ole lainkaan niin hullu kuin miltä se kuulostaa – se on itse asiassa uuden kielitutkimuksen kohteena.

Äskettäisessä maisteritutkielmassaan Åbo Akademin yliopistossa Laura Prinsén on tutkinut, miten nykyiset Närpiön asukkaat käyttävät murteen vanhaa tregenus-järjestelmää. Vaikka standardiruotsi tyytyy kahteen kielipiilliseen sukupuoleen, Närpiön murre on pitkään pysynyt kolmessa: maskuliininen, feminiininen ja neutraali. Mutta nyt kielijärjestys alkaa hitaasti horjua samoistaan.

Prinssit pyysivät 467

henkilöä, joilla oli yhteyksiä Närpiöön, vastaamaan laajaan kyselyyn siitä, miten he taivuttavat sanoja ja mitä pronomineja he käyttävät arjessa. Tulokset osoittavat, että yhä useammat feminiiniset sanat saavat maskuliinisia muotoja. Kielitieteilijät kutsuvat ilmiötä sukupuolen vaihteluksi – eikä kyse ole puhujien murteen unohtamisesta, vaan siitä, että kieli muuttuu luonnollisesti.

Ehkä suurin yllätys on, että muutos näkyy pääasiassa nuorissa ja niissä, jotka muuttavat paljon Närpiön ulkopuolelle. Ne, jotka opiskelevat, pendelöivät tai työskentelevät muualla, kohtaavat enemmän kielimuunnelmia ja heidän tiedostamatta vaikuttivat standardiruotsi, jossa vanha jako maskuliinisten ja feminiinisten sanojen välillä on jo kauan sitten kadonnut.

Samaan aikaan on hyviä uutisia kaikille murre-ystäville. Moniin muihin suomalais-ruotsin murteisiin verrattuna Närpiö on silti säilyttänyt perinteisen sukupuolijärjestelmänsä poikkeuksellisen hyvin. Prinsénin mukaan tämä johtuu osittain maantieteellisestä sijainnista – Närpiö on suhteellisen kaukana suurkaupungeista – ja osittain asukkaiden vahvasta ylpeydestä murteestaan. Monet ihmiset näkevät murteen tärkeänä osana identiteettiään ja käyttävät sitä mielellään arjessa.

Kielen muutokset herättävät usein tunteita. Jotkut pelkäävät, että murre on katoamassa, kun taas toiset uskovat, että elävä kieli kehittyy jatkuvasti. Ehkä totuus on, että murre tekee juuri sitä, mitä ihmiset: se pysyy ajan mukana, mutta ei unohda, mistä se tulee.

Ja jos joku sattuu sanomaan tulevaisuudessa ”hande” ”honden” sijaan, se ei välttämättä tarkoita, että henkilö puhuu väärin. Se voi olla vain pieni pala elävää kielihistoriaa – keskustelua kahvipöydän ääressä.

Ja tietenkin me kaikki, jotka olemme kotona tältä alueelta, tiedämme, että tämä on isäni ”hitje ji männ papp” ja tämä on äitini ”hitje ji mein mamm”. Lähde: Laura Prinsén: ”Hande dialektin” vai ”honde-murre”? Tutkimus maskuliinisesta ja feminiinisestä sukupuolesta Närpes-murteessa, pro gradu -työ, Åbo Akademi, 2026.

Väitöskirja löytyy täältä: https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/194866/prinsen_laura.pdf?sequence=2&isAllowed=y

KAUPUNGINORKESTERI

Musiikkia meren äärellä – Strömsössä kaksi ilmaiskonserttia

Vaasan kesään on luvassa jälleen ripaus taikaa, kun Vaasan kaupunginorkesteri järjestää kaksi ilmaiskonserttia

serttia Strömsössä. Merellinen ympäristö, kesäilta ja elävä musiikki muodostavat yhdistelmän, joka houkuttelee paikalle niin vaasalaisia kuin matkailijoitakin. Konsertit järjestetään tiistaina 14. heinäkuuta ja torstaina 16. heinäkuuta Strömsön verannalla. Ohjelmassa kuullaan monipuolinen kattaus klassista musiikkia, tangoa, kansanmusiikkia sekä tunnettuja viihdesävelmiä. Esiintyjinä ovat kaupunginorkesterin pienyhtyeet, jotka tuovat musiikin lähelle yleisöä rennossa kesätuntemuksessa.

Tapahtumat tarjoavat mahdollisuuden nauttia korkeatasoisesta musiikista ilman pääsymaksua. Strömsön idyllinen miljöö ja meren läheisyys tekevät konserteista yhden Vaasan kesän kiinnostavimmista kulttuuritapahtumista.

Paikka: Strömsö, Vaasa

Aika: 14.7. ja 16.7.2026

Hinta: Vapaa pääsy

Lähde: Vaasan kaupunki / Vaasan kaupunginorkesteri

UUTISET

Konserttien ideana on tehdä kulttuurista helposti saavutettavaa ja luoda elinvoimaisia kohtaamispaikkoja suoraan kaupungin keskustaan. Tarjoamalla ilmaisia konsertteja Vaasan kaupunki toivoo houkuttelevansa sekä asukkaita että turisteja tutustumaan kaupungin kulttuurielämään samalla kun kaupungin keskusta täyttyy elämällä kesäisin.

Jos sää sallii, vierailijoita kehoitetaan tuomaan oma peitto tai retkeilytuoli ja istumaan vihreyteen kaupungintalon eteen. Konsertit sopivat koko perheelle ja ovat osa kaupungin investointia ilmaisiin kesätapahtumiin. Musiikin lisäksi lähellä on runsaasti ravintoloita, kahviloita ja jäätelökioskeja, mikä tekee konserteista luonnollisen iltakohteen niille, jotka haluavat yhdistää kulttuurin kesäkävelyyn Vaasan keskustassa.

Aika ja paikka: Vaasan kaupungintalon edessä 15. ja 17. heinäkuuta klo 18

Lähde: Vaasan kaupunki.

LIFTI

Nyt voit vuokrata kunnan sähköauton jopa keskellä päivää

Sähköauton ajaminen ei enää tarkoita oman auton omistamista. Kesäisin Vaasan kaupunki tekee sähköajon kokeilemisesta paljon helpompaa, kun kaupungin Mini-Lifti-autot ovat yleisön käytettävissä myös toimistoaikoina.

Normaalisti autoja käyttää kaupungin henkilökunta työpäivisin, mutta 29. kesäkuuta – 2. elokuuta, jolloin monet työntekijät ovat lomalla, varausjärjestelmä on myös avoinna asukkaille. Väliaikainen ratkaisu antaa useammille ihmisille mahdollisuuden vuokrata moderni sähköauto esimerkiksi retkiin, ostoksiin tai muihin asioihin. Investointi on osa kaupungin työtä kestävän liikenteen edistämiseksi ja kunnan ajoneuvokaluston paremmaksi hyödyntämiseksi. Sen sijaan, että autot pysäköityisivät suurimman osan kesästä, asukkaat voivat nyt käyttää niitä, mikä sekä vähentää ympäristövaikutuksia että lisää kaupungin investointien hyötyä.

Mini-Lifti on digitaalinen kimppekyyti, jossa varaukset, avaus ja maksut tehdään mobiilisolun kautta. Jokaisen, joka haluaa vuokrata auton, täytyy rekisteröityä palveluun ja heillä on voimassa oleva ajokortti.

Samankaltaiset ratkaisut ovat yleistyneet Suomessa, ja niitä pidetään keinona vähentää yksityisautojen omistamisen tarvetta, erityisesti kaupunkialueilla, joissa monet matkat ovat lyhyitä.

Aika: 29. kesäkuuta–2. elokuuta 2026.

Sijainti: Vaasa. Varaus tapahtuu Mini-Lifti-sovelluksen kautta.

KORSHOLM

TERVEYS

KELIAKIA

Helpotusta keliakikoille – Suudelmat eivät ole vaarallisia

Uusimmat tutkimustulokset osoittavat, että gluteenin siirtyminen suudelman kautta on keliakian omaaville merkityksellömän pientä. Columbia Universityn tutkijaryhmän johtama selvitys, joka esitettiin Digestive Disease Week® -tapahtumassa, tarjoaa tieteellisesti perustellun näkemyksen aiheesta.

Tutkimuksen rakenne ja metodologia
Kliininen tutkimus käsitti 10 paria, joissa toisella kumppanista on keliakia. Koejärjestelyssä gluteenia sisältävä kumppani nautti 10 suolakeksiä (yhteensä noin 2 g gluteenia), minkä jälkeen pari suuteli 10 sekunnin ajan. Kokeessa testattiin kah- ta eri skenaariota:

Suudelma viiden minuutin kuluttua gluteenin nauttimisesta

Suudelma heti gluteenin nauttimisen jälkeen, kun kumppani oli juonut 4 unssia (n. 120 ml) vettä

Tulokset ja analyysi
Molemmissa testitilanteissa mitatut gluteenipitoisuudet keliakian omaavan kumppanin syljessä jäivät alle 20 ppm:n (parts per million), joka on EU:n ja FDA:n vahvistama turvaraja gluteenitoimille tuotteille. Erityisesti vedenjuonti ennen suudelmaa vähensi gluteenipitoisuutta entisestään.

”Tulokset osoittavat, että gluteenin siirtyminen suudelman kautta on kliinisesti merkityksentöntä”, toteaa tutkimusta johtanut professori Anne Lee Columbia Universitystä. ”Vaikka gluteenia voidaan mitata erittäin herkällä analyysitekniikalla, to-

dellinen riski keliakian omaaville on olematon.”

Kliininen merkitys
Tutkimuksen tulokset tarjoavat lääketieteellisen perustan seuraaville suosituksille:

Keliakian omaavat voivat suudella turvallisesti, vaikka kumppani olisi juuri nauttinut gluteenia sisältäviä elintarvikkeita

Vedenjuonti ennen suudelmaa vähentää gluteenin siirtymistä entisestään

Ei ole tarpeen välttää suudelmia tai noudattaa pitkiä odotusaikoja gluteenin nauttimisen jälkeen

Taustatietoa
Keliakia on autoimmuunisairaus, jossa gluteeni aiheuttaa ohutsuolen limakalvon vaurioita. Vaikka tutkimus koskee ensisijaisesti keliakian omaavia, sen tulokset voivat olla hyödyllisiä myös gluteenille herkille henkilöille.

Tämä ensimmäistä kertaa systemaattisesti toteutettu tutkimus tarjoaa lääkäreille ja ravitsemusterapeuteille tieteellisesti perustellut ohjeet asiakkaille. Tutkimusryhmä suosittelee lisätutkimuksia isommalla tutkimusryhmällä vahvistamaan tuloksia.

Lähteet
Lee A. et al. (2025). Assessing gluten transfer via kissing; a prospective study of celiac-dissordant couples. Digestive Disease Week 2025, abstract Mo1242.

UUTISET

Kunnan sähköautot ovat kaikkien käytettävissä – fiksu kesäsijoitus Mustasaarella

Jokaisella, joka haluaa kokeilla sähköauton ajamista tänä kesänä, on nyt uusi mahdollisuus Mustasaarella. Juhlakauden aikana kunta avaa oman kimppakyytinsä yleisölle, mikä tarkoittaa, että asukkaat ja vierailijat voivat vuokrata kunnan sähköautoja myös päivällä. Normaalisti ajoneuvoja käyttävät kunnan työntekijät työssään, mutta kun liikenne on kesäisin hida- sta, monet autot jäävät käyttämättä. Sen sijaan, että ne jätettäisiin pysäköityiksi, kunta haluaa antaa niille uuden elämän tarjoamalla ne asukkaille. Aloite toimii 29. kesäkuuta – 2. elokuuta 2026. Autot varataan digitaalisen palvelun Mini-Lif- tin kautta, jossa käyttäjä rekisteröityy, varaa auton matkapuhelimellaan ja avaa sen suoraan sovel- luksen kautta. Sähköautoja voi käyttää kaikkeen ostosmatkoista ja perheretkistä perheen ja ystävien tapaamiseen. Kunta toivoo, että hanke saa yhä useammat ihmiset tutustumaan sähköautojen ja jakamistalouden hyötyihin. Kun sama auto on useampi henkilö, yksityisautojen tarve vähenee, kun taas kunnan ajoneuvoja käytetään huomattavasti tehokkaam- min. Sähköautot ovat myös ympäristöystävällinen vaihtoehto, joka edistää pienempiä päästöjä ja vähentää melua. Samankaltaiset kimppakyydit ovat kasvaneet nopeasti ympäri Suomea, ja koke- mus osoittaa, että monet ihmiset valitsevat jatkaa jakamispalveluiden käyttöä jo kokeiltuaan niitä ensimmäistä kertaa. Korsholmille aloite on myös tapa osoittaa, miten kunnan resurssit voivat hyödyttää asukkaita myös normaalien toimintojen ulkopuolella. Aika: 29. kesäkuuta–2. elokuuta 2026. Lähde: Mustasaaren kunta (korsholm.fi).

MUSIIKKI

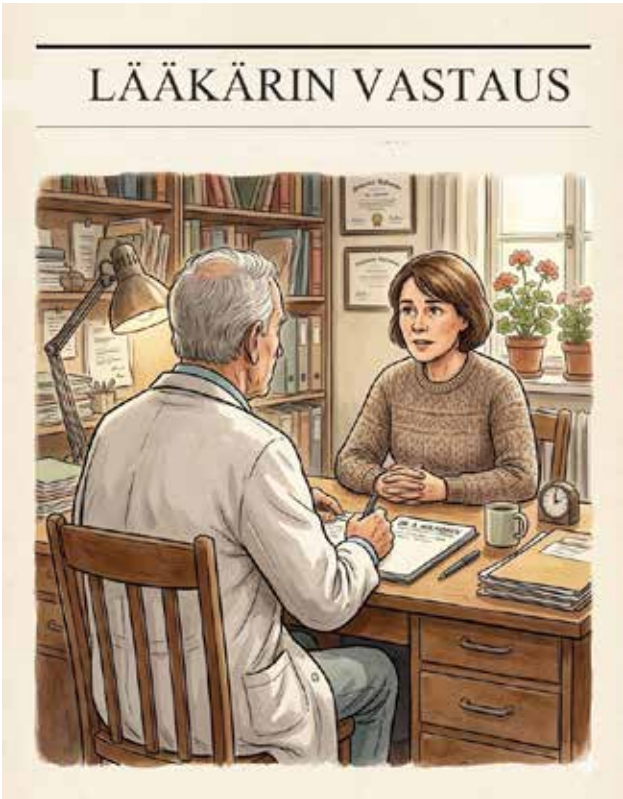
KAJ
KAJ palaa kotiin – suuri konsertti odottaa Lemonsoft Stadiumilla 22.8.
Menestysten jälkeen lavoilla ympäri Pohjoismaa on komediar ryhmä KAJ:n aika palata kotiyhteisönsä pariin. Lauantaina 22. elokuuta 2026 pohjantrio ottaa haltuunsa Lemonsoft Stadionin Vaasassa pitkään odotetussa kotikonsertissa live-bändien kanssa. Yleisö voi odottaa iltaa, joka on täynnä tarkkaa huumoria, vangitsevaa musiikkia ja erityistä pohjanmaalaista lämpöä, joka on tehnyt KAJ:sta yhden Suomen suosituimmista viihdenimistä. Konsertin odotetaan houkuttelevan faneja ympäri ruotsinkielistä Suomea sekä Ruotsista, jossa yhtyeen suosio on kasvanut jyrkästi viime vuosina. Stadion avautuu klo 16.00, kun taas pääshow alkaa klo 20.00. Järjestäjät lupaavat myös yksiköitä, jotka esitellään myöhemmin. Konsertin odotetaan kestävän noin kaksi tuntia. Lippuja on saatavilla useissa hintaluokissa, aina seisomista paikoista kentällä katsomopaikkoihin ja VIP-paketteihin. Järjestäjä suosittelee, että liput ostetaan hyvissä ajoin etukäteen, sillä kiinnostus on suuri. Aika: lauantai 22. elokuuta 2026. Stadion avautuu klo 16.00, konsertti alkaa klo 20.00. Sijainti: Lemonsoft Stadium, Vaasa. Lähde: Netticket / United Stage

JAZZ
Johanna Iivanainen valaisee

TERVEYS

LÄÄKÄRI VASTAA

Läkkeet ja aurinko

Kuulun sukupolveen, joka käyttää useita eri lääkkeitä, mukaan lukien korkeaan kolesteroliin, diabetekseen ja korkeaan verenpaineeseen. Olen kuullut, että jotkut läkkeet voivat tehdä ihosta huomattavasti herkemmän auringonvalolle, jolloin iho poltetaan helpommin ja syntyy ihoreaktioita. Onko tämä totta, ja mitkä läkkeet ovat sellaisia, että minun tulisi olla erityisen varovainen auringossa ollessa kesällä?

Otat pillerit joka aamu ajattelemta, että monet läkkeet lisäävät ihon herkkyyttä auringonvalolle. Useat yleisimmistä kolesterolille, korkealle verenpaineelle ja sokerille tarkoitettut läkkeet voivat tehdä ihostasi hyvin herkän auringonsäteille? Tässä on, mitä sinun tulee tietää – ja mitä sinun tulisi välttää.

Ilmiötä kutsutaan valoherkkydeksi tai läkkeiden aiheuttamaksi auringonherkkydeksi. Tämä tarkoittaa, että lääke kemiallisesti muuttaa ihosi vastetta ultraviolettivaloon – minkä seurauksena voit polttaa itsesi murto-osassa siitä ajasta, mitä normaalisti kestäisi. Joskus allergisia reaktioita esiintyy myös kutinaan, punoitukseen ja rakkuloihin auringonvalolle altistuneella iholla.

Nämä läkkeet vaativat erityistä varovaisuutta auringossa

Verenpaineläkkeet ovat yleisimpiä syyllisiä. Lundin yliopiston rekisteritutkimus osoittaa todennäköisen, mutta pienen kasvun tyvisolusyövän riskissä, joka on eräänlainen ihosyöpä, tiettyjen verenpainelääkkeiden yhteydessä. Tämä pätee erityisesti tiatsididiureetteihin (kuten hydroklorotiatsidiin, joka on yksi yleisimmistä verenpainelääkkeistä), joita sisältyy moniin yhdistelmälääkkeisiin.

Kolesterolia alentavat statiinit – kuten simvastatiini,

atorvastatiini ja rosuvastatiini – voivat myös lisätä auringonherkkyyttä, vaikka vaikutus on yleensä maltillisempi kuin diureettien.

Sulfonylurea-tyypin diabeteslääkkeet (vanhemmat diabetestabletit kuten glipitsid ja glibenklamidi) ovat klassisia valoherkkyttäjiä. Uudemmat läkkeet, kuten metformiini ja SGLT-estäjät, ovat merkittävästi pienempiä riskejä.

Antibiootit – erityisesti tetrasykliinit ja kinolonit (kuten siprofloksasiini) – ovat voimakkaita valoherkkyysaiheuttajia ja voivat aiheuttaa vakavaa ihotulehdusta rakkuloiden kera

Kipuläkkeet ja tulehduskipuläkkeet, kuten ibuprofeeni ja naprokseeni, voivat myös lisätä auringonherkkyyttä säännöllisellä käytöllä.

Mäkikuismaa käytetään joskus lievän masennuksen hoitoon. Se lisää ihon herkkyyttä auringonvalolle.

Mitä sinun pitäisi tehdä?

On hyvä, jos lääkäri kertoo, että uutta lääkettä määrätessä saatetaan tarvita ylimääräistä aurinkosuojaa – mutta valitettavasti tämä tapahtuu aivan liian harvoin. Pakkausesitteet saattavat sisältää tietoa, mutta niitä on vaikea lukea pienellä tekstillä.

Neuvo on yksinkertainen mutta tärkeä:

Käytä aina aurinkovoidetta, jonka SPF on korkea (vähintään 30-50) paljaalle iholle

Vältä voimakasta auringonottoa klo 11–15 välillä – mutta auringon UVA-säteily voi olla voimakasta myös muina aikoina

Muista, että vaatteet ovat paras aurinkosuoj

Ole erityisen varovainen ensimmäisten viikkojen aikana aloittaessasi uuden lääkkeen

Tärkein asia: älä koskaan lopeta lääkkeen ottamista itse, koska pelkää aurinkoa. Hoitamattoman korkean verenpaineen tai kolesterolin riski on äärettömän suurempi kuin auringon aiheuttama vaurio – mikä voidaan ehkäistä yksinkertaisilla keinoilla.

Jos olet epävarma omista lääkkeistäsi, kysy lääkäriltäsi tai apteekkariltasi.

Kokkolan meren jazzin

Yksi Suomen arvostetuimmista jazz- ja folk-artisteista, Johanna Iivanainen, on tämän vuoden Kokkola Sea Jazzin vieraana ja järjestää intiimin kesäkonsertin tunnelmallisessa Kahvila Sahassa Kokkolassa.

Konsertti pidetään torstaina 30. heinäkuuta klo 19.00, ja se on yksi festivaalin kohokohdista. Johanna Iivanainen esiintyy yhdessä kitaristi Mikko Iivanaisen kanssa, kun taas kontrabasisti Eevalotta Matikainen ja kitaristi Martin Söderbacka osallistuvat osiin konsertista.

Yleisö voi odottaa iltaa hillittyä jazzia, improvisaatiota ja tiiviissä yhteistyössä luotua musiikkia. Konsertti pidetään Kahvila Sahan suuressa ulkoteltassa, jossa vierailijat voivat nauttia sekä musiikista että kahvilan palvelusta.

Kokkolan merijazz järjestetään 29.–30. heinäkuuta ja on muutamassa vuodessa vakiinnuttanut asemansa yhtenä Suomen länsirannikon arvostetuimmista jazzfestivaaleista kesällä.

Sijainti: Kahvila Saha, Sahakatu 8, Kokkola.

Lähde: ELive Jazz / Netticket.

PUISTOKONSERTIT

Musiikkia kaupungin keskellä – Vaasa tarjoaa heinäkuussa kaksi ilmaista puistokonserttia

Jokainen, joka pysähtyy Vaasan kaupungintalon ulkopuolelle heinäkuussa, voi kokea live-musiikkia ilmaiseksi. Kahden kesäillan aikana kaupungintalon edessä oleva puisto muutetaan avoimeksi konserttilavaksi, jossa sekä Vaasan asukkaat että vierailijat voivat istua nurmikolle ja nauttia musiikista rennossa ympäristössä.

Viime vuosina puistokonserteista on tullut suosittu osa kaupungin kesäohjelmaa. Tänä vuonna heinäkuussa järjestetään kaksi konserttia, joissa paikalliset ja alueelliset muusikot tarjoavat monipuolisen ohjelmiston. Tapahtumat ovat avoimia kaikille, eikä niille vaadita ennakkovarauksia.

Konserttien ideana on tehdä kulttuurista helposti saavutettavaa ja luoda elinvoimaisia kohtaamispaikkoja suoraan kaupungin keskustaan. Tarjoamalla ilmaisia konsertteja Vaasan kaupunki toivoo houkuttelevansa sekä asukkaita että turisteja tutustumaan kaupungin kulttuurielämään samalla kun kaupungin keskusta täyttyy elämällä kesäisin. Jos sää sallii, vierailijoita kehoitetaan tuomaan oma peitto tai retkeilytuoli ja istumaan vihreyteen kaupungintalon eteen. Konsertit sopivat koko perheelle ja ovat osa kaupungin investointia ilmaisiin kesätapahtumiin.

Musiikin lisäksi lähellä on runsaasti ravintoloita, kahviloita ja jäätelökioskeja, mikä tekee konserteista luonnollisen iltakohteen niille, jotka haluavat yhdistää kulttuurin kesäkävelyyn Vaasan keskustassa.

Aika ja paikka: Vaasan kaupungintalon edessä 15. ja 17. heinäkuuta klo 18

Lähde: Vaasan kaupunki.

KAUPUNGINORKESTERI

Musiikkia meren äärellä – Strömsössä kaksi ilmais-konserttia

Vaasan kesään on luvassa jälleen ripaus taikaa, kun Vaasan kaupunginorkesteri järjestää kaksi ilmais-konserttia Strömsössä. Merellinen ympäristö, kesäilta ja elävä musiikki muodostavat yhdistelmän, joka houkuttelee paikalle niin vaasalaisia kuin matkailijoitakin.

Konsertit järjestetään tiistaina 14. heinäkuuta ja torstaina 16. heinäkuuta Strömsön verannalla. Ohjelmassa kuullaan monipuolinen kattaus klassista musiikkia, tangoa, kansanmusiikkia sekä tunnettuja viihdesävelmiä. Esiintyjinä ovat kaupunginorkesterin pienyhtyeet, jotka tuovat musiikin lähelle yleisöä rennossa kesätunnelmassa.

Tapahtumat tarjoavat mahdollisuuden nauttia korkeatasoisesta musiikista ilman pääsymaksua. Strömsön idyllinen miljöö ja meren läheisyys tekevät konserteista yhden Vaasan kesän kiinnostavimmista kulttuuritapahtumista.

Paikka: Strömsö, Vaasa

Aika: 14.7. ja 16.7.2026

Hinta: Vapaa pääsy

Lähde: Vaasan kaupunki / Vaasan kaupunginorkesteri

JAZZ

Johanna Iivanainen valaisee Kokkolan meren jazzin

Yksi Suomen arvostetuimmista jazz- ja folk-artisteista, Johanna Iivanainen, on tämän vuoden Kokkola Sea Jazzin vieraana ja järjestää intiimin kesäkonsertin tunnelmallisessa Kahvila Sahassa Kokkolassa.

Konsertti pidetään torstaina 30. heinäkuuta klo 19.00, ja se on yksi festivaalin kohokohdista. Johanna Iivanainen esiintyy yhdessä kitaristi Mikko Iivanaisen kanssa, kun taas kontrabasisti Eevalotta Matikainen ja kitaristi Martin Söderbacka osallistuvat osiin konsertista.

Yleisö voi odottaa iltaa hillittyä jazzia, improvisaatiota ja tiiviissä yhteistyössä luotua musiikkia. Konsertti pidetään Kahvila Sahan suuressa ulkoteltassa, jossa vierailijat voivat nauttia sekä musiikista että kahvilan palvelusta.

Kokkolan merijazz järjestetään 29.–30. heinäkuuta ja on muutamassa vuodessa vakiinnuttanut asemansa yhtenä Suomen länsirannikon arvostetuimmista jazzfestivaaleista kesällä.

Sijainti: Kahvila Saha, Sahakatu 8, Kokkola.

Lähde: ELive Jazz / Netticket.

ILMASTONMUUTOS

ILMASTONMUUTOS

ILMASTONMUUTOS

Maapallon lämpö-epätasapaino saavuttaa ennätystason – tutkijat varoittavat nopeammasta ilmastonmuutoksesta

Maan ilmasto muuttuu nopeasti, ja yksi selkeimmistä merkeistä on kasvava epätasapaino planeetan energiajärjestelmässä. Tämän osoittaa uusi tutkimus, joka on julkaistu Copernicuksen ilmastonmuutospalvelun puitteissa. Maan energiatasapaino kuvaa eroa auringosta tulevan energian ja sen energian välillä, joka lähtee Maasta takaisin avaruuteen. Tutkijoiden mukaan tämän tasapainon pitäisi olla lähellä nollaa, ellei ilmastoon olisi vaikuttanut ihmisen toiminta. Sen sijaan ilmastojärjestelmään varastoitun lämmön määrä on kasvanut tasaisesti 1970-luvulta lähtien. Piers Forsterin mukaan, joka johti raportin taustatyötä, epätasapaino on nyt saavuttanut korkeimman tähän asti mitatun tason. Viime vuosikymmeninä se on myös kaksinkertaistunut. Kasvava lämpö määrä edistää globaalin lämpötilan nousua ja vaikuttaa sekä valtameriin, ilmakehään että maan pintoihin. Vaikutukset tuntuvat yhä voimakkaampina helleaaltoina, lisääntyneenä kuivuusriskinä ja äärimmäisempinä sadetapahtumina eri puolilla maailmaa. Raportti julkaistaan samaan aikaan, kun useat Etelä-Euroopan maat kokevat erittäin korkeita kesälämpötiloja. Joissakin osissa Espanjaa lämpötila on kesäisin noussut noin 40 asteeseen. Tutkijoiden johtopäätös on, että kehitys osoittaa, kuinka nopeasti ilmasto jatkaa muuttumistaan ja kuinka tärkeää on seurata tarkasti maapallon energiatasapainon muutoksia. Lähde: Copernicus Climate Change Service (C3S)

VASABLADET 3.7.26

Björn Nyberg: Ilmastonmuutos on pahempaa kuin sota

Viime päivinä se on jälleen tullut lähelle meitä, maailman suurin ongelma. Ilmastonmuutos nosti lämpötilan ennätyksellisen korkeimmiksi puolessa Euroopan 850 suurimmasta kaupungista muutamaksi päiväksi. Ihmiset ja lampaat kuolivat, koulut suljettiin, sähkönkulutus kasvoi ja liikenne pysähtyi. Lontoossa kuumuuden vuoksi konferenssi siitä, miten yhteiskunta voi sopeutua lämpimämpään ilmastoon, jouduttiin perumaan. Ja kyllä, helleaallot ovat aina olleet olemassa, ne ovat luonnollisia. Mutta hieman yli kaksikymmentä vuotta sitten tämä helleaalto olisi ollut kaksi astetta viileämpi, koska

ilmastonmuutos ei ollut silloin vielä niin pitkällä. Ehkä ainoa positiivinen asia tässä viimeisimmässä helteessä on se, että toivottavasti se palauttaa ilmastonmuutoksen asialistalle. Viimeiset neljä vuotta sota ja demokratian uhkat ovat toimineet vihollisina numero yksi. Se on väärin, jos ilmastonmuutos jatkuu, demokratialla ei lopulta ole yhteiskuntaa, josta huolehtia. ... Siksi on tärkeää olla valppaana ja tehdä kaikkemme ilmaston hyväksi. Ilmastonmuutos on pahempaa kuin sota, ja jos se ei ole jo johtanut sotaan, niin se johtaa.

ILMASTONMUUTOS

Suomen päästöt vähenevät – mutta ilmastotavoite on vielä kaukana

Suomen vuoden 2026 vuosittainen ilmastoraportti, joka julkaistiin Helsingissä 27. kesäkuuta, osoittaa, että maan nettopäästöt vähenivät kuusi prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Vähennys johtuu pääasiassa energia- ja teollisuusalan pienempien päästöjen sekä metsien jatkuvasta vahvasta hiilidioksidin kertymisestä. Parannuksesta huolimatta etäisyys hiilineutraaliuden tavoitteeseen vuoteen 2035 mennessä on edelleen suuri. Hallitus korostaa, että päästöjä on vähennettävä paljon nopeammin, erityisesti liikenteessä,

maataloudessa ja lämmityksessä. Tämän vuoden raportissa todetaan myös, että metsien hiilinielu on epävarmempi kuin aiemmin, mikä tekee ilmastotavoitteesta entistä haastavamman. Vuosittainen ilmastoraportti on osa hallituksen lakisäätteistä seurantaa ja esitetään vuosittain parlamentille. Se toimii ohjausdokumenttina tuleville ilmastotoimille ja osoittaa selvästi, että Suomi tarvitsee tiukempia politiikkavälineitä ja nopeampaa siirtymää pysyäkseen kohti vuotta 2035. Lähde: Valtioneuvosto

ILMASTONMUUTOS

Helsingin Sanomat 27.6.26

"Kansainvälisissä ilmastoneuvotteluissa yksi suurimmista erimielisyyksistä liittyy sopeutumisen rahoittamiseen. Rikkaiden maiden, joihin Euroopan maatkin kuuluvat, pitäisi rahoittaa köyhempien ja hauraimpien maiden sopeutumistoimia. Edes Euroopassa sopeutumiseen ei ole panostettu riittävästi. Osuvasti Britanniassa järjestettiin tällä viikolla Euroopan suurin itsenäinen ilmastotapahtuma, London Climate Week. Tilaisuus, jossa ilmastoasiantuntijoiden oli määrä pohtia, miten maailma voi sopeutua äärimmäiseen kuumuuteen, peruttiin äärimmäisen kuumuuden takia. On absurdia ja lyhytnäköistä, että samaan aikaan Suomessa suunnitellaan, miten matkailubisnes voisi hyötyä muun Euroopan kärventymisestä. Ilmastotieteilijöiden mukaan 40 asteen lämpötila ylittyy ennen pitkää myös Pohjoismaissa. Keinot lämpenemisen hidastamiseen ovat tiedossa, mutta päättäjien pitää toteuttaa ne. Päästöt pitää saada ripeästi laskemaan, ja hiiltä sitovat nielut eivät saa enää huveta."

ILMASTONMUUTOS

Eilen Tanska oli kuumin ikinä

Tanska on kirjoittanut ilmastohistoriaa. Lauantaina mitattiin maan korkein lämpötila sitten virallisten mittauksen vuonna 1874. Aarhusissa lämpötila nousi noin 37 asteeseen, mikä tarkoittaa uutta kansallista helleennätystä. Edellinen ennätys rikottiin aiemmin samana päivänä Odensen alueella, jossa mitattiin 36,6 astetta. Mutta lämpö jatkoi nousuaan, ja iltapäivällä Tanskan meteorologinen instituutti vahvisti, että historiallinen 37 asteen raja oli ylitetty. Äärimmäinen helleaalto vaikuttaa suuriin osiin Eurooppaa. Useat maat ovat ottaneet käyttöön varoituksia korkeista lämpötiloista, ja ennätyksiä on myös kirjattu muun muassa Isossa-Britanniassa, Ranskassa ja Etelä-Ruotsissa. Meteorologit yhdistävät poikkeuksellisen voimakkaan kuumuuden pitkittyneeseen korkeapaineeseen, joka tuo erittäin lämmintä ilmaa Etelä-Euroopasta ja Pohjois-Afrikasta. Samaan aikaan ilmastotieteilijät varoittavat, että äärimmäiset helleaallot yleistyvät ja voimistuvat ilmaston lämpenemisen myötä. Erittäin korkeiden lämpötilojen odotetaan myös yleistyvän merkittävästi Pohjoismaissa tulevina vuosikymmeninä.

TAPAHTUMAT

TÄNÄÄN

SATEENKAARIMESSU TÄNÄÄN

Vaasan sateenkaarissut toivottavat kaikki tervetulleiksi – "tule juuri sellaisena kuin olet"

Sunnuntaina 5. heinäkuuta klo 13 pidetään sateenkaarimessu Vaasan kirkossa. Messu haluaa korostaa kaikkien tasa-arvoa ja luoda avoimen kohtaamispaikan, jossa ihmiset, taustasta, identiteetistä tai elämäntilanteesta riippumatta, tuntevat olonsa tervetulleiksi. Sateenkaarimessut ovat yleistyneet evankelisluterilaisessa kirkossa ja toimivat osallisuuden ja kunnioituksen ilmentymänä. Monille osallistujille päivä on yhtä paljon yhteyteen kuin jumalanpalvelukseen. Kirkko toivoo, että kynnyks on matala – ainoa pukeutumiskoodi on tulla sellaisena kuin olet. Ja ei, sinun ei tarvitse käyttää sateenkaaren värejä, jos niistä ei pidä.

Aika ja paikka: sunnuntaina 5. heinäkuuta klo 13.00, Vaasan kirkko
Lähde: Vaasan ruotsalainen seurakunta

KORPHOLMEN

Spitaalisairaaren salaisuudet avautuvat – Korpholmenin historiallinen sairaala auki tänään

Kronopyyn Korpholmenin spitaalisairaala avaa ovensa yleisölle sunnuntaina kello 13–17. Alueella voi tutustua sairaalarakennuksiin, kirkkoon sekä kesän näyttelytilaan, jossa on esillä Auli-Maritta Ruuskasen taidetta. Tapahtuma on maksuton ja järjestäjä on Kruunupyyn kotiseutuyhdistys. Tilaisuus tarjoaa

ainutlaatuisen tilaisuuden astua ajassa taaksepäin ja kokea paikan, jossa spitaalipotilaat elivät vuosikymmeniä eristyksissä muusta maailmasta.
Lähde: <http://kronoby.hembygd.fi>

METEORIIHI

Avaruuskivi muovasi mai-seman – Meteoriihi auki tänään

Näyttely kertoo yli 520 miljoonaa vuotta vanhasta kraatterista – meteoriitin iskusta nykypäivän viljelymaisemaan ja Natura 2000 -alueeseen. Paikalta löytyvät observatorio, lintutorni, harvinaisia meteoriitteja, maatalouskoneita ja kahvila vanhassa rihiympäristössä. Aurinkokuntamalli ja kraatterimalli havainnollistavat avaruuden ihmeitä.

Tule kokemaan, kuinka taivas ja maa kohtaavat!

Lähde: <http://www.meteorია.fi>

HEINÄKUU

ILTAMUSIIKKIA

50 vuotta ilmaista iltamusiikkia Vaasassa – tähdet valtaavat Vaasan kirkon

4. kesäkuuta – 14. elokuuta 2026 – Joka keskiviikko klo 19.30, täysin ilmaiseksi. Kolminaisuuden kirkon iltamusiikki on ollut 50 vuoden ajan kesäklassikko. Ja tänä vuonna sitä juhlitaan tosissaan.

Uruilla on tietenkin paikkansa – se on loppujen lopuksi yksi Suomen hienoimmista kirkoista. Mutta myös laulu, viulu, piano, klarinetti ja sello loistavat. Artistit? Tunnettuja suomalaisia muusikoita ja kansainvälisiä vierailevia esiintyjä. Korkeatasoinen, ilmainen ja avoin kaikille. Niin yksinkertaista, niin hyvää. Tuo ystävä ja nauti kirkkaista kesäkuun illoista aina elokuun puoliväliin asti.

Lähde: Bothnia Classic

BIG DAY FESTIVAL 10.-11.7.2026

Alan Walker saapuu Vaasaan – Big Day Festivalista odotetaan kesän jättihittiä

Big Day Festival 2026 tuo heinäkuussa Vaasaan kansainvälisiä tähtiä ja kovia kotimaisia nimiä. Kaksipäiväinen festivaali järjestetään 10.–11.7.2026 Vaasan yliopiston rannassa osoitteessa Yliopistonranta 7.

Yleisöä houkuttelevat erityisesti Alan Walker, Miriam Bryant sekä Mirella. Lavalle nousee lisäksi useita suosittuja suomalaisia ja pohjoismaisia artisteja kahden päivän aikana.

Big Day Festival on kasvanut viime vuosina yhdeksi Suomen suurimmista kaksikielisistä festivaaleista. Tapahtuma kerää vuosittain tuhansia kävijöitä merenrantaan musiikin, ruoan ja kesätunnelman pariin. Festivaali on avoin kaikenikäisille, mutta alueella on myös K18- ja VIP-alueet.

Lippujen myynti on jo käynnissä, ja järjestäjät lupaavat vielä lisää artistijulkistuksia ennen kesää.

Lähde: Big Day Festival

KORSHOLM MUSIC FESTIVAL

Korsholmin musiikkifestivaali täyttää 40+ vuotta – tähdet valtaavat länsirannikon kirkkaat yöt

22.–31. heinäkuuta 2026
Lämpimiä kesäiltoja. Kirkkaita öitä. Ja huippuluokan musiikkia. Vuodesta 1983 lähtien Korsholmin musiikkifestivaalit ovat olleet tavallista poikkeava kamarimusiikkifestivaali. Perustaja, sellisti Seppo Kimanen, olisi ylpeä.

Vuodesta 2023 sellisti Jan-Erik Gustafs-son on johtanut festivaalia, joka houkuttelee puoleensa suomalaisten ja kansainvälisten taidemuusikoiden kerman.

Koe länsirannikon ainutlaatuiset ympäristöt hämärän laskeutuessa. Ota mukaan piknik-kori – ja nenäliina. Se voi olla niin kaunista, että sattuu.

Lähde: Bothnia Classic

VAASA FESTIVAALI

Tähtien täyttämät juhlat veden äärellä

Vaasa Festival avaa ovensa yhdeksäntoista vuotta peräkkäin – ja tarjoaa artistien kavalakadin, joka saa veden kielelle. Olemme jo nähneet nimiä kuten Robin Packalen, Isac Elliot ja Nordman. Kolme päivää musiikkia, ruokaa ja mahtavaa tunnelmaa sisäsatamassa. Muista, että VIP-alueella on oma sisäänkäynti, wc:t ja paras näkymä lavalle. Ikäraja 18 vuotta.

• Milloin: 30. heinäkuuta – 1. elokuuta 2026
• Missä: Vaasan keskusta, sisäsatama

KAAOS-FESTIVAALI

Metallimyrsky palaa Vaasaan – Kaaos-festivaali valmistautuu uuteen hyökkäykseen

Viime vuoden menestyksen jälkeen Kaaos-festivaali tekee paluun Vaasassa – ja järjestäjät lupaavat vielä raskaampia nimiä ja suuremman yleisön kesällä 2026.

Festivaali järjestetään Vaskiluotossa 24.–25. heinäkuuta 2026 vanhalla Wasalandian alueella, joka muuttuu valtavaksi festivaalialueeksi hard rockin ja metallin ystäville ympäri Pohjoismaata. Viime vuoden debyytti houkutteli yleisöä kauas Pohjanmaan ulkopuolelta ja toi Vaasalle kansainvälistä huomiota metallikentässä.

Nyt järjestäjät toivovat vielä suurempaa vaikutusta. Festivaalia markkinoidaan yhtenä kesän intensiivisimmistä metallielämyksistä Suomessa, ja ohjelmassa on sekä kansainvälisiä että suomalaisia yhtyeitä.

Hotellivarausten odotetaan jo kasvavan Vaasassa ennen festivaaliviikonloppua.
Lähde: Kaaos Festival – <https://kaaosfestival.fi/>

UUSIKAUPUNKI

Crusell-viikko puhahtaa ranskalaisella eleganssilla. Vaasan filharmoninen orkesteri osallistuu.

Uusikaupunki muuttuu musiikin pääkaupungiksi 27. heinäkuuta – 2. elokuuta 2026, kun Crusell Week valtaa kaupungin aukiot, kirkot ja auditoriot. Festivaali alkaa Avajaispuhalluksella aukiolla (klo 27.7 klo 12), ja viikko tarjoaa kaikkea lastenkonserdistä Freijasta suureen Grand Concert Festiv -tapahtumaan uudessa kirkossa (klo 30.7 klo 18), jossa Vaasan filharmoninen orkesteri ja Helena Juntunen solistina. Illat päättyvät lyhtykonsertteihin ja ranskalaisiin sävelmiin tähtien alla.

Lähde: crusell.fi/konsertit-2026

CRUSELLIN VIIKKO

UUESSA-KAUPUNGISSA

Helena Juntunen

johtaa Crusellin suurta vuosipäiväkonserttia

30. heinäkuuta klo 18 Uudessa kirkossa Uusikaupungissa juhlitaan Crusell-viikon kohokohtaa: Grand Concert de Celebrationia. Sopraano Helena Juntunen ja kapellimestari Teemu Hämäläinen johtavat Vaasan filharmonista orkesteria Crusellin omien laulujen ja ranskalaisen orkesterimusiikin läpi. Juhlallinen ilta, joka yhdistää klassisen eleganssin ja pohjoismaisen intohimon.
Lähde: crusell.fi/grand-concert-de-celebration

ELOKU

VAASAN MARSSI 7.-9.8.2026

Vaasa täyttyy marssijoista – edessä jopa 42 kilometrin koitos

Vaasan Marssi tuo jälleen tuhansia askelia Pohjanmaan kaduille ja saaristoon 7.–9. elokuuta 2026. Kansainvälinen kävely-tapahtuma starttaa päivittäin Vaasan Kauppatorilta, Hovioikeudenpuistikko 15a:sta, ja mukana nähdään kävelijöitä niin Suomesta kuin ulkomailtakin.

Tarjolla on useita reittejä 10 kilometrin lenkeistä aina vaatimaan 42 kilometrin marssiin asti. Reitit kulkevat muun muassa Strömsön, Vanhan Vaasan ja UNESCO:n maailmanperintöalueen maisemissa. Perjantain saaristoretkellä osallistujat pääsevät haastavaankin maastoon. Kyse ei ole kilpailusta, mutta pitkät matkat ja usean päivän urakka tekevät tapahtumasta todellisen kestävyyshaasteen.

VASA FUTURE FESTIVAL

Tulevaisuus on täällä – ja se on Uusi Pohjoismainen

UKRAINE PRESIDENT

The President Refuted Russian Claims of Having Captured Kostiantynivka during a Call with the Federal Chancellor of Germany

4 July 2026 - 12:58

President of Ukraine
Volodymyr Zelenskyy

held a phone call with
Federal Chancellor
of Germany Friedrich
Merz.

The Head of State expressed gratitude for the support and assis-

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

tance provided to our people and our country. The President noted that Germany is one of the global leaders in defending human life, and Ukraine values this greatly.

Volodymyr Zelenskyy stressed that a key priority now is missiles for Patriot systems, which protect Ukrainians from Russian ballistic attacks. During the call, the two leaders primarily discussed the possibility of supplying Ukrainian Patriot systems with the necessary missiles. According to the President, Russia is making a final bet on missile strikes against Ukraine, as it has no

other capacity left to prolong the war.

Volodymyr Zelenskyy and Friedrich Merz also discussed the situation on the frontline. The President informed the Chancellor about current developments and results. The Head of State noted that on the eve of the United States' Independence Day, the Russian ruler chose to lie to the world and to the President of the United States about the situation on the frontline, falsely claiming that Russian forces had captured Kostiantynivka in Donbas.

"Of course, that is not true. It is just another

Russian lie, an attempt to generate some kind of a news story. If Kostiantynivka were under Russian control, then perhaps Putin would have no problem meeting me there to find a diplomatic way to finally end this war. But the fact is, he won't cross the front line - reality is very different from Putin's words," the President stressed.

The Head of State thanked Ukrainian warriors for defending the country and everyone who continues to support Ukraine.

VIIKON TAIDE-ELÄMYS

Ferdinand von Wright

19.3.1822, Haminalahti (Kuopio)

31.7.1906, Haminalahti (Kuopio)

Huuhkaja iskee jänikseen, 1860

Kansallisgallerian kokoelma / Ateneumin taidemuseo

Kuva: Kansallisgalleria / Museokuva

KOVINA AIKOINA

Kertomus Suomen viimeisten nälkävuosien ajoilta

Kirj. KARL A. TAVASTSTJERNA
Suomentanut Juhani Aho
Osa 34

Hopeankirkkaat sävelet kaikkein kauneimman laulajattaren kurkusta saivat hänet kiihkarilla tarkastamaan ainoastaan laulajattaren ulkomuotoa. Laulua hän tuskin nimeksikään kuunteli. Se oli petosta kaikki, kurjaa turhamaisuutta ja temppuilua tusinayleisön valloittamista varten. Nauttia siitä hän ei koskaan voinut jo siksi, että häntä häiritsivät kaljut päät, naisten letit, hatut ja tervehdykset.

Täällä oli hänen konserttitalinsa ja täällä olemista hän rakasti. Näin hän tahtoi istua nurkkaan siirrettyssä keikutuolissaan, yksin, vaatimattomasti ja antautuen kuutamon

alakuloisuuteen. Nuoren tytön tuli soittaa, yksinkertaisesti, puhtaasti ja tunteellisesti. Kun hän nyt kerran rakasti paimenidyllejään! Hän unohti velvollisuutensa edustaa itseään ja vaipui hä-

iritsemättä omaan itseensä. Tuo toimelias, kylmäjärkinen liikemies heittihe niin täydellisesti haaveisiinsa, ettei muistanut edes insinöörin läsnäoloa. Varatuomari istui äänetönä ja tupakoi, ja rouva von Blume oli mennyt katsomaan nuorinta lastaan, joka oli herännyt lastenkamarissa.

Vasta kun puoliyö lähenei, keskeytti kapteeni konsertin kiittäen neiti Louisea ja insinööriä, joka oli laulanut muutamia lauluja. Muuten ei siitä olisi loppua tullutkaan.

Kapteenin hevonen oli tullut puoli tuntia sitten, ilmoitettiin, ja varatuomari kehotti Thoreldiä puhalluttamaan sitä ennen kuin lähtisi ajamaan kolmen peninkulman taivalta kotiinsa. Mutta kapteeni luotti juoksijansa kestävyYTEEN, nousi keveihin pukkikieseihinsä ja katosi kylmään usvaan, jonka yli loisti kirkas kuu. Kun hän ei rasittaisi hevostaan, vaan antaisi sen kulkea hiljalleen, niin hän joutuisi parahiksi auringonnousulle kotiinsa ja olisi ensinnä näkemässä, mitä vahinkoja halla oli tehnyt.

Insinööri vietiin ylös vierashuoneeseen ja hän heitti hyvästinsä kiittäen päivän vietosta, joka oli ollut hauskimpia hänen elämässään. Varatuomari katsoi vielä kerran lämpömitaria ja laskeutui levolle. Päivän koittaessa tahtoisu hän taas olla ylhäällä nähdäkseen, olivatko hänen pahat aavistuksensa toteutuneet vai vieläkö ratkaisu oli muutamia päiviä lykkäytynyt.

HUUMORI SATA VUOT- TA SITTEN

Tyypillisiä vitsejä Yhdysvalloista

Kieltolain käännekohta

First Dry: ”Miksi he eivät hyväksy perustuslain lisäystä, joka kieltää ketään oppimasta mitään?”
Second Dry: ”Miksi ihmeessä he tekisivät niin?”
First Dry: ”No, jos se toimii yhtä hyvin kuin kieltolaki, viiden vuoden kuluttua amerikkalaiset olisivat maailman älykäs rotu!”.

Valitettava seuraus

Hän: ”Tiesitkö, että raha kantaa mukanaan hirvittävän määrän tauteja ja pöpöjä?”
Hän: ”Ei ihme, että tunnen oloni aina niin terveeksi.”

Uusi oppilas

Opettaja: ”Bert, sinun olisi pitänyt olla täällä yhdeksältä tänä aamuna!”
Bert: ”Miksi, opettaja? Mitä tapahtui?”

Ajokortti

StandardExaminer: ”Ja mikä on aivan ensimmäinen asia, joka sinun pitäisi tehdä, jos huomaaat jarrujesi pettävän kokonaan ajaessasi jyrkkää mäkeä alas?”
Hakija: ”Muista ottaa halpa auto!”

Läikkäfilosofia

Rosie: ”Näytät tänään aivan upealta, Dick.”
Dick: ”Kiitos, vanha rouva. Anteeksi, en voi sanoa samaa sinusta.”
Rosie: ”Voisit kyllä – jos valehtelisit yhtä kauniisti kuin minä juuri.”

Yliopistoviesti

Son (wiring from university): ”No mon, no fun, your son.”
Father (wiring back): ”How sad, too bad, your dad.”

Avioliiton modernisointi

Hän: ”Toki poikamiehen elämässä on joitakin miellyttäviä asioita, mutta sitten on aikoja, jolloin kaipaa uskollista olentoa, josta voi välittää ja jota voi todella kutsua omakseen.”
Nainen: ”Kuule, jos sinusta tuntuu siltä, miksi et vain osta koiraa?”

Alibi-taiteilija

Ensimmäinen nainen: ”Ketä pidät nykyaikam-

me suurimpana keksijänä?”
Toinen nainen: ”Voi, mieheni, ylpeänä! Sinun todellakin pitäisi kuulla ne upeat tekosyyt, joita hän keksii kotiintuloon kello kahdelta aamuyöllä.”

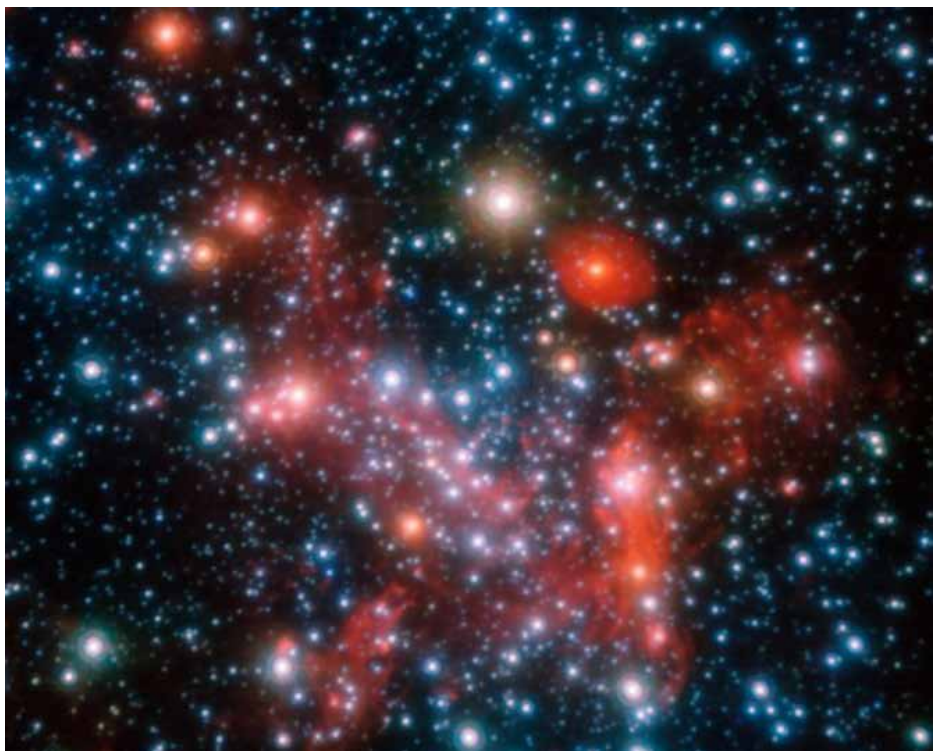
Sijoittamisen kultainen sääntö

Sijoittaja: ”Toivon todella, että olisin ammattiakrobaatti.”
Välittäjä: ”Miksi?”
Sijoittaja: ”Jotta voisin vihdoinkin seistä päälläni ja katsoa osakkeideni nousevan!”

Kiinteistöansa

Lähiöasukas: ”Ostin talon lähiöstä, ja välittäjä lupasi minulle, että viiden vuoden kuluttua se olisi kaksinkertaisen arvoinen.”
Ystävä: ”Ja onko se?”
Lähiöasukas: ”No, minulla kesti viisi vuotta löytää se paikka, joten oletan hänen olleen oikeassa aikataulusta!”

Astronomic picture of the week:

The Milky Way

The central parts of our Galaxy, the Milky Way, as observed in the near-infrared with the NACO instrument on ESO's Very Large Telescope. By following the motions of the most central stars over more than 16 years, astronomers were able to determine the mass of the supermassive black hole that lurks there.
Credit:
ESO/S. Gillessen et al.
Creative Commons Attribution 4.0 International License

HEINÄKUUN HOROSKOOPPI 2026

Heinäkuun horoskooppi – tähdet höpisevät (ja vähän asiaakin)

Gluteeniton horoskooppi – Heinäkuu 2025

Oinas
Heinäkuu tuo uusia alkuja – ja ehkä uuden gluteenittoman kauraleivän, joka ei maistu pahvilta. Ihmeitä tapahtuu.

Härkä
Rakastat ruokaa ja turvallisuutta. Onneksi pakastimessasi on varmuusvarasto gluteenittomia muffineja. Ja kyllä, saat syödä ne kaikki itse.

Kaksoset
Ystäväsi kutsuvat grilliin. Ota omat eväät – ja muistuta taas kerran, että ”vähän

vehnää” on El. Harjoittele hymyilevää kieltäytymistä peilin edessä.

Rapu
Tunnekuohuja on luvassa – varsinkin kun löydät gluteenittoman pizzan, joka ei ole litteä suru. Jaa ilosi (mutta et pizzaasi).

Leijona
Olet kesän kuningas – ja se näkyy jopa salaatissa, jonka kokosit kuin mestarikokki. Muut voivat ihailla. Sinä voit syödä.

Neitsyt
Tarkistat tuoteselosteet nopeammin kuin salapoliisi. Se pelastaa sinut tällä viikolla yhdeltä hämärältä majoneesilta. Hyvä sinä!

Vaaka
Tasapainon ystävänä punnitset: kannattaako ottaa omat eväät rannalle vai luottaa kahvilan ”gluteenittomaan piirakkaan”? Spoiler: ota eväät.

Skorpioni
Et luota kehenkään, joka sanoo ”tässä ei ole gluteen-

ia, kai”. Oikein. Tee omat leipäsi ja muista: varmuus ennen vatsakipua.

Jousimies
Rakastat matkustamista, mutta epäilyttävät buffetit hermostuttavat. Pidä mukana gluteeniton välipalapatukka – ja annos seikkailumielitä.

Kauris
Suunnitellet kaiken tarkkaan, myös lomamenuusi. Se kannattaa, sillä säästyt koko heinäkuun vatsavaivoilta. Muut pyytävät reseptejäsi. Et jaa niitä.

Vesimies
Keksit kesän aikana uuden gluteenittoman reseptin – ja se on oikeasti hyvä. Ehkä vallankumouksellinen. Saatat vahingossa keksiä leivän uudelleen.

Kalat
Herkkä mieli ja herkkä vatsa kohtaavat. Onneksi heinäkuussa on mansikoita – ja gluteenittomia keksejä, jotka lohduttavat ilman seurauksia.

BLOGI- KIRJOITTAJAT

Kirjoita Waasan Päivälehteen – Etsimme bloggajia!

Rakastatko ajatustesi, kokemustesi tai asiantuntemuksesi jakamista? Waasan Päivälehti etsii intohimoisia kirjoittajia, jotka haluavat luoda mielenkiintoista sisältöä lukijoillemme.

Kirjoittpa sitten paikallisista uutisista, kulttuurista, elämäntavasta, yrittäjyydestä tai omista kokemuksistasi – äänesi on tervetullut!

Kirjoittaminen *Waasan Päivälehdelle* on loistava tapa saada tekstit laajemmin luetuiksi, tustua uusiin ihmisiin ja kehittää luovuuttasi. Aiempaa kokemusta ei tarvita – tärkeintä on into ja ideat! Arvostamme monipuolisia näkökulmia ja uusia ääniä, jotka kuvastavat yhteisömme elinvoimaa.

Kiinnostuitko? Lähetä meille blogi-idea tai pieni näyteteksti, ja julkaisemme tekstisi mielellämme. Tule mukaan tekemään *Waasan Päivälehteä* paikka merkityksellisille keskusteluille ja inspiroiville tarinoille!

Ota yhteyttä sähköpostitse waasanpaivalehti@gmail.com lisätietoja varten. Odotamme innolla kuulevamme sinusta!

Waasan Päivälehti

Moderni sanomalehti, jonka ulkoasu on piirteitä 1870-luvun lehdistöstä. Silloin sanomalehdissä oli vain 4-8 sivua. Paljon tekstiä, mutta ei kuvia ollenkaan, joten muutamassa sivussa on paljon luettavaa.

Lehti sisältää lainauksia vanhoista päivälehdistä, jotka on otettu Kansalliskirjasto (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini ja Monica tekevät osan rutiininomaisesta toimitustyöstä, kuten käännöstyö, korrehtuurin luku ja lyhyen notisien kirjoittaminen. Kaikki tekstit on tarkastettu toimittajilla ja toimitus vastaa tekstien sisällöstä.

Waasan Päivälehti on päivälehtityyppinen julkaisu, toistaiseksi se ilmestyy sunnuntaiamuisin. mutta tavoitteenamme on että se jatkossa ilmestyy joka aamu.

Lehti on luettavissa verkossa ilmaiseksi.

Päätoimittaja on Hans Björknäs.

Lukijoiden kirjoitukset ovat tervetulle!

Lehti on paikallisessa omistuksessa ja tulee sellaisena pysymään.

Toimitus: Waasan Päivälehti, Koulukatu 37 B 7, 65100 Vaasa, puhelin +358-40-5462455.

Helsingin toimitus: Waasan Päivälehti, Toinen linja 9 B 36, 00530 Helsinki. Puhelin +358-40-5462455. Ilmoitukset pyydetään lähettämään emaililla jpg-muodossa.

Email: waasanpaivalehti@gmail.com

Lukijoilta

Erittäin mielellämme vastaan lukijoidemme kommentteja. Kommentteja, tarinoita, muistoja, keskustelua, uutisia kotoa. Tämä on luultavasti tämän paperin tärkein osa.

Mutta tilaa on rajoitetusti, joten kirjoita mahdollisimman lyhyesti! Joten lähetä viestit osoitteeseen:

waasanpaivalehti@gmail.com

Ilmoita WP:ssä

Tässä historiallisessa ja hypermodernissa päivälehdessä ensimmäisten joukossa mainostamisella voi olla PR-arvoa.

waasanpaivalehti@gmail.com

jpg-, tiff- tai png-muodossa. Mainokset pienennetään sitten 46 mm:n sarakkeen leveyteen.

Ota yhteyttä: waasanpaivalehti@gmail.com